

Zinātniskās aktivitātes LLU Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskajā institūtā „Siga”

Aleksandrs Jemeljanovs

LLU Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskais institūts „Siga”

2012.gads LLU Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskajā institūtā „Siga” ritējis strauji un darbīgi. Tiek izstrādāti trīs ERAF projekti. Projekta Nr. 2010/0197/2DP/2.1.1.2.0/10/APIA/VIAA/016 “Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskā institūta “Siga” atpazīstamības un starptautiskās sadarbības veicināšana” ietvaros ir prezentēti LLU ZI „Siga” veiktie pētījumi sešās starptautiskās zinātniskās konferencēs Eiropā. Notiek aktīvs darbs pie divu jaunu 7. Ietvara programmas zinātnisku projektu sagatavošanas.

Projekta Nr. 2010/0226/2DP/2.1.1.1.0/10/APIA/VIAA/099 „Jaunu barības līdzekļu izstrāde cūkkopības un putnkopības nozaru produktivitātes un konkurētspējas paaugstināšanai” izpildes procesā notikuši vairāki ēdināšanas izmēģinājumi ar sivēniem, broilercāļiem un dējējvistām. Izmēģinājumu rezultāti uzrāda, ka dzīvnieku pamatbarībai pievienotās probiotikas (topinambūra sausā forma) un prebiotikas (*Lactobacillus*, *Pediococcus* dzimtu baktērijas) sekmē labāku barības izmantošanu, produktivitātes pieaugumu, augstvērtīgas produkcijas ieguvu un paaugstina ražošanas ekonomisko efektivitāti.

Savukārt projekta Nr. 2010/0228/2DP/2.1.1.1.0/10/APIA/VIAA/034 “Inovatīvu putnkopības produktu ieguve, izmantojot mērķtiecīgas lopbarības sastāvdaļas uz mežistrādes atlieku bāzes” ietvaros tiek izstrādātas jaunas lopbarības sastāvdaļas, kas satur egļu un priežu skuju zaleņa biomasas ekstraktvielu organisko savienojumu un atsevišķu ekstraktvielu funkcionālo grupu dabīgās bioloģiski aktīvās vielas. Izmēģinājumos konstatēts, ka, pievienojot putnu pamatbarībai skuju neitrālo ekstraktvielu saturošās barības sastāvdaļas, iespējams paaugstināt putnu produktivitāti un palielināt broilercāļu gaļā un vistu olās omega grupas taukskābju saturu un samazināt holesterīna līmeni.

Institūta zinātnieki šajā gadā turpināja darbu Valsts pētījumu programmas NatRes apakšprojekta „Augstvērtīgas briežkopības produkcijas ieguve ilgtspējīgas saimniekošanas apstākļos” ietvaros par pārtikas rūpniecības ražošanas blakusproduktu izmantošanas iespējām staltbriežu (*Cervus elaphus*) barības devu sastāvā ziemas periodā. Veikti pētījumi par sulu ražošanas blakusproduktu – ābolu spiedpalieku izmantošanu briežu ēdināšanā. To sastāvā ir briežu organismam nepieciešamās un nozīmīgākās dabīgās bioloģiski aktīvās vielas – vitamīni (C, PP, A), minerālvielas (K, Na, P, Mg), pektīnvielas, šķiedrvielas u.c. Ēdināšanas izmēģinājumā izvērtēta ābolu spiedpalieku piedevu ietekme uz staltbriežu organisma metabolismu un gaļas kvalitāti.

Līdztekus norit pētniecības darbs divos LZP projektos „Policiklisko aromātisko ogļūdeņražu markieru-benzo(a)antracēna, benzo(a)pirēna, benzo(b)fluorantēna un krizēna veidošanās ietekmējošie faktori, lietojot Latvijas tradicionālās gaļas un zivju kūpināšanas metodes” un „Govs piena lipīdu sastāva un to ietekmējošo fermentu pētījumi saistībā ar izēdinātās barības karotinoīdu un tokoferolu saturu”.

Institūta pētnieki uzsākuši darbu pie cūku liemeņu klasifikācijas sistēmas Zemkopības ministrijas projektā „Cūku liemeņu klasificēšanas metožu un liesās gaļas satura aprēķina formulu aktualizācija, jaunas klasificēšanas metodes un jaunas formulas izstrāde Latvijā audzētu cūku populācijai”. Rezultātā tiks veikta esošo cūku liemeņu klasificēšanas formulu aktualizācija un izstrādāta jauna formula.